

Dagelijks Besturen van de  
Gemeenschappelijke Regelingen in de  
regio Hollands-Midden  
Ter attentie van de secretaris

Stadhuisplein 1  
Postbus 13  
2400 AA Alphen aan den Rijn  
Telefoon: 14 0172  
Fax: (0172) 465 564  
E-mail: gemeente@alphenaanrijn.nl  
Website: www.alphenaanrijn.nl

Uw kenmerk	Uw brief van	Ons kenmerk	Datum
--	--	2016/35627	14 november 2016
Inlichtingen bij		Doorkiesnummer	Afdeling
De heer M. Roelands		Tel: (0172) 465786	Financiën

Onderwerp  
Financiële kaderstelling gemeenschappelijke  
regelingen Hollands-Midden voor begrotingen  
2018

Geacht Bestuur,

Met de "Financiële kaderstelling gemeenschappelijke regelingen" beschikken de gemeenten in de regio Hollands-Midden sinds 2010 over een gedragen instrument om met alle gemeenschappelijke regelingen waarin zij deelnemen uniforme afspraken te maken over indexering en algemene taakstelling voor de op te stellen begrotingen.

Deze brief informeert u over de financiële kaderstelling voor uw begroting 2018. Deze kaderstelling is op 10 november 2016 in de bestuurlijke klankbordgroep van het bestuurlijk financieel overleg van gemeenten in Hollands-Midden vastgesteld.

## Samenvatting financiële kaderstelling 2018

1. Ongewijzigde voortzetting van de - m.i.v. begrotingen 2017 bijgestelde - systematiek van financiële kaderstelling voor de begrotingen 2018.
2. De indexering voor 2018 bedraagt 1,3% (positief) t.o.v. 2017.  
De nacalculatie van de indexering voor 2017 (+0,4%) is hierin verwerkt.
3. Het gemeentefonds laat in de periode 2018-2021 o.b.v. de Septembercirculaire 2016 een gematigde reële groei zien.  
De uniforme taakstelling voor de GRen als aandeel in een mogelijk neerwaartse ontwikkeling van het Gemeentefonds in 2018 bedraagt derhalve 0,0% t.o.v. 2017.
4. De Algemene reserves van de gemeenschappelijke regelingen blijven gemaximeerd op de standen per 01-01-2013 (inclusief resultaatbestemming 2012).


Ons kenmerk  
2016/35627

Datum  
14 november 2016

Blad  
2

In de bijlagen bij deze brief zijn achtereenvolgens een volledige beschrijving van de financiële kaderstelling en een toelichting op de totstandkoming van de hierin voor 2018 opgenomen percentages opgenomen.

Met vriendelijke groet,  
namens het financieel overleg van gemeenten in Hollands-Midden,



M.H. du Chatinier  
Wethouder van Alphen aan den Rijn

## Bijlage 1: Financiële kaderstelling voor de begrotingen 2018

NR	KADERSTELLING 2017	WIJZIGING KADERSTELLING 2018
<b>A</b>	<b>INDEXERING</b>	
1	De indexering te baseren op de publicatie van de nominale ontwikkeling (gebaseerd op het BBP uit de MEV) in de Septembercirculaire (t-2) van het nieuwe begrotingsjaar.	Ongewijzigd.  Het indexcijfer BBP voor 2018 in de Septembercirculaire 2016 bedraagt 0,9%.
2	De indexering toepassen op de bijdrage per inwoner of een andere van toepassing zijnde verrekengrondslag.	Ongewijzigd.
3	De indexering op basis van de vastgestelde index BBP voor begroting jaar (t) op basis van de Septembercirculaire (t-1) na te calculeren per bijdrage inwoner of een andere van toepassing zijnde verrekengrondslag en deze nacalculatie te verwerken in de indexering voor begroting (t+1).	Ongewijzigd.  Het indexcijfer BBP voor 2017 in de Septembercirculaire 2016 bedraagt 0,9%.  Voor 2017 is in de kaderstelling 2017 een indexering toegepast van 0,5%. De nacalculatie van 2017 leidt derhalve tot een correctie van de index voor 2018 van $(0,9\% - / - 0,5\% =) +0,4\%$  <b>De toegestane indexering voor 2018 komt daarmee uit op <math>(0,9\% + 0,4\% =) 1,3\%</math></b>
4	De meerjarenraming bij voorkeur op te stellen op basis van contante prijzen.	Ongewijzigd.
5	Indien de gemeenschappelijke regeling zijn meerjarenraming in lopende prijzen opstelt, de gemeenschappelijke regeling te verzoeken ter informatie ook een overzicht van de meerjarenraming te leveren op basis van contante prijzen.	Ongewijzigd.

NR	KADERSTELLING 2017	WIJZIGING KADERSTELLING 2018
<b>B</b>	<b>TAAKSTELLING</b>	
6	<p>De gemeenschappelijke regelingen een uniforme taakstelling mee te geven ten opzichte van de meerjarenraming 2017-2020.</p> <p>De taakstelling wordt alleen geëffectueerd bij een verwachte – in de betreffende 4-jaarsperiode – gemiddelde jaarlijkse krimp van het Gemeentefonds van <i>circa</i> 2% per jaar of meer.</p> <p>Bij een gemiddelde jaarlijkse krimp van het Gemeentefonds van <i>circa</i> 2% per jaar of meer wordt een nieuwe algemene taakstelling voor de begroting (t) opgelegd ter grootte van het reële krimpprocentage van de Algemene Uitkering in jaar (t).</p> <p>Nieuw m.i.v. 2017 is dus de introductie van een drempelpercentage. De toevoeging van "<i>circa</i>" beoogt aan te geven dat deze drempel van <i>2% per jaar</i> geen absoluut gegeven is.</p> <p>Deze 2% is een richtgetal<sup>1</sup>, dat de bestuurlijke klankbordgroep jaarlijks hanteert bij haar beoordeling van of de gemeenten te maken hebben van een <i>materiële</i> achteruitgang van het Gemeentefonds, waarvoor een bijdrage van de gemeenschappelijke regelingen aan deze achteruitgang – indachtig de uitgangspunten van dit instrument – op zijn plaats is.</p>	Ongewijzigd.
7	De taakstelling bedraagt voor de begroting 2017 0,00% ten opzichte van 2016.	De taakstelling bedraagt voor de begroting 2018 0,00% ten opzichte van 2017.

<sup>1</sup> In het theoretische geval dat de totale krimp van het Gemeentefonds over 4 jaar bijvoorbeeld 7,9% zou bedragen, zou bij het hanteren van een *absolute* drempel van gemiddeld 2% of meer per jaar geen bijdrage van de gemeenschappelijke regelingen aan deze achteruitgang van het Gemeentefonds gevraagd kunnen worden. Dit terwijl 7,9% over vier jaar toch zeker als materieel (wezenlijk) aangemerkt kan worden. Door te stellen dat voor het drempelpercentage wordt uitgegaan van een *richtgetal*, beoogt het bestuurlijk financieel overleg te voorkomen dat door een te rigide formulering van deze kaderstelling niet in de geest van dit instrument gehandeld kan worden.

NR	KADERSTELLING 2017	WIJZIGING KADERSTELLING 2018
8	<p>Het mechanisme binnen de financiële kaderstelling waarbij de omvang van de financiële bijdragen van gemeenten aan gemeenschappelijke regelingen zijn gekoppeld aan de algemene, reële ontwikkeling van het Gemeentefonds blijft gehandhaafd.</p> <p>Uit de in 2015 uitgevoerde evaluatie blijkt de financiële kaderstelling:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• een <i>gewaardeerd</i> instrument te zijn voor het geven van duidelijkheid over de toegestane indexatie;</li> <li>• een <i>geaccepteerd</i> instrument te zijn voor het doorvoeren van algemene taakstellingen als bijdrage aan het opvangen van krimpende financiële kaders bij gemeenten.</li> </ul> <p>Wel ziet het merendeel van de gemeenschappelijke regelingen geen ruimte meer voor nieuwe algemene taakstellingen.</p> <p>Met de introductie van een drempelpercentage voor de inwerkingtreding van een nieuwe taakstelling wordt de werking van het instrument met het oog op de gebleken volatiele ontwikkeling van het Gemeentefonds gedempt om daarmee financiële rust richting de gemeenschappelijke regelingen te kunnen bieden. Pas bij een <i>materiële</i> (wezenlijke) achteruitgang van het Gemeentefonds van gemiddeld <i>circa 2% per jaar of meer</i> over de voorliggende vierjaars periode wordt weer een bijdrage van de gemeenschappelijke regelingen gevraagd.</p> <p>Opwaartse aanpassingen ("trap-op?") van gemeentelijke bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen anders dan uit hoofde van de vaststelling van de toegestane prijscompensatie vallen <i>buiten de scope</i> van dit instrument.</p>	Ongewijzigd.

NR	KADERSTELLING 2017	WIJZIGING KADERSTELLING 2018
	Opwaartse aanpassingen van de gemeentelijke bijdragen kunnen alleen voortkomen uit specifieke besluitvorming hierover in de afzonderlijke Algemeen Besturen van de GRen.	
9	De taakstelling is van toepassing op de bijdrage per inwoner of een andere verrekengrondslag zoals kostprijs product of uurtarief.	Ongewijzigd.
10	Het gaat om een reële verlaging van de bijdrage, dus onder verrekening van de prijsontwikkeling op basis van de index BBP en taakwijziging.	Ongewijzigd.
<b>C</b>	<b>IMPLEMENTATIE &amp; RAPPORTAGE</b>	
11	Aan de gemeenschappelijke regeling te verzoeken zelf aan te tonen hoe de taakstelling gerealiseerd kan worden.	Ongewijzigd.
12	<p>De bezuinigingslijn is standaard. Indien een gemeenschappelijke regeling een zwaarwegende reden heeft om deze taakstelling niet haalbaar of reëel te achten, doet zij hiervan een actieve melding in het bestuur van de gemeenschappelijke regeling. De uitzondering vraagt dus om bewijsvoering.</p> <p>De gemeenschappelijke regeling meldt uiterlijk 31 januari van (t-1) aan de deelnemers of zij de taakstelling voor begroting jaar (t) gaat realiseren in de komende begroting.</p> <p>In het geval dat de gemeenschappelijke regeling de taakstelling geheel of gedeeltelijk niet kan realiseren, geeft zij dit gemotiveerd aan.</p>	Ongewijzigd.
13	Deze financiële kaderstelling gemeenschappelijke regelingen is zonder uitzondering op tenminste onderstaande	Ongewijzigd.

NR	KADERSTELLING 2017	WIJZIGING KADERSTELLING 2018
	<p>gemeenschappelijke regelingen in de regio Hollands-Midden van toepassing:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Veiligheidsregio Hollands Midden</li> <li>• Samenwerkingsorgaan Holland-Rijnland</li> <li>• GR Regio Midden-Holland</li> <li>• Omgevingsdienst West-Holland</li> <li>• Omgevingsdienst Midden-Holland</li> <li>• Regionale dienst Openbare gezondheidszorg/GGD</li> <li>• Belasting Samenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR)</li> </ul>	
14	<p>De algemene reserves van de gemeenschappelijke regelingen zijn <i>in beginsel</i> gemaximeerd op de standen per 01-01-2013 (inclusief resultaatbestemming 2012).</p> <p>Een positief rekeningresultaat vloeit <i>in beginsel</i> terug naar de deelnemers.</p> <p>De toevoeging van de "in beginsel" beoogt alleen aan te geven dat dit instrument weliswaar een kader stelt aan de omvang van de algemene reserves en bestemming van mogelijke positieve rekeningresultaten, maar dat de definitieve besluitvorming over reservevorming en bestemming van het rekeningresultaat blijft voorbehouden aan de afzonderlijke Algemeen Besturen van de gemeenschappelijke regelingen.</p>	Ongewijzigd.
15	<p>De gemeenschappelijke regelingen nemen in hun begrotingen en jaarrekeningen een paragraaf op over de toepassing van het kader en de ontwikkeling van het eigen vermogen.</p> <p>De ambtelijke werkgroep stelt jaarlijks in maart een samenvattend overzicht op over de toepassing van het kader bij de gemeenschappelijke regelingen.</p>	Ongewijzigd.

## Bijlage 2: Toelichting op de kaderstelling voor de begrotingen 2018

### Prijsontwikkeling

In de Septembercirculaire 2016 is de volgende prijsontwikkeling van het BBP weergegeven:

**Tabel 2.2.4 Prijsontwikkeling bruto binnenlands product 2016-2021**

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Prijsontwikkeling bbp	0,5%	0,9%	0,9%	1,1%	1,3%	1,6%

Op basis van deze verwachte prijsontwikkeling zou de toegestane prijsindexatie voor 2018 0,9% bedragen.

De kaderstelling corrigeert echter ook voor de juistheid van de voor het vorige begrotingsjaar afgegeven toegestane prijsindexatie. Daarvoor vergelijken we het prijsindexcijfer voor 2017 zoals deze vorig jaar aan de Septembercirculaire 2015 ontleend is met het prijsindexcijfer voor 2017 o.b.v. de huidige Septembercirculaire.

In de Septembercirculaire 2015 werd de volgende prijsontwikkeling afgegeven:

**Tabel 2.2.4 Prijsontwikkeling bruto binnenlands product 2015-2019**

	2015	2016	2017	2018	2019
Prijsontwikkeling bbp	0,8%	1,0%	½%	½%	½%

De prijsindexatie voor 2016 valt dus 0,4% hoger uit, zoals in onderstaande tabel is berekend:

<b>Berekening index 2018</b>	2017	2018
Index o.b.v. pBBP Septembercirculaire 2016	0,90%	0,90%
<b>Indexering 2017</b>	<b>0,50%</b>	
Nacalculatie	0,40%	0,40%
<b>Indexering 2018</b>		<b>1,30%</b>

De toegestane prijsindexatie voor 2018 o.b.v. deze kaderstelling bedraagt daarmee de eerder genoemde 0,9% over 2018 plus de correctie van +0,4% over 2017 ofwel: 1,3%.

De prijsindexatie voor 2018 bedraagt 1,3% t.o.v. 2017.  
De nacalculatie van de indexering voor 2017 is hierin verwerkt.



## Ontwikkeling Gemeentefonds

De reële ontwikkeling van het Gemeentefonds voor de periode 2016–2020 (o.b.v. Septembercirculaire 2016) is hieronder weergegeven.

Ontwikkeling Gemeentefonds	2016	2017	2018	2019	2020
1. Samen Trap op en af	618	188	420	400	429
5. Korting voor lagere apparaatskosten door opschaling gemeenten.	-60	-60	-60	-60	-70
7. Aanpassen BTW plafond	54	19	67	67	73
Het totaal van de ontwikkeling GF	612	147	427	407	432
Omvang gemeentefonds bij begin van het jaar	15.475	15.643	15.562	16.221	16.638
Nominale ontwikkeling GF	3,95%	0,94%	2,74%	2,51%	2,60%
Af: prijsindex BBP	0,50%	0,90%	0,90%	1,10%	1,30%
Reële ontwikkeling GF	3,45%	0,04%	1,84%	1,41%	1,30%

Er is in de 4-jaarsperiode 2017–2020 geen sprake van een verwachte krimp van het Gemeentefonds. Vanuit het instrument is er dus geen sprake van het opleggen van een nieuwe algemene taakstelling voor de begrotingen 2018 van de gemeenschappelijke regelingen.

De uniforme taakstelling als aandeel in een mogelijk neerwaartse (reële) ontwikkeling van het Gemeentefonds voor 2018 bedraagt 0,00% t.o.v. 2017.

